

Innehåll

| | |
|--|-----------|
| SÖKANDE | 3 |
| YRKANDEN | 3 |
| FÖRSLAG TILL VILLKOR | 5 |
| BAKGRUND | 9 |
| UTVECKLING AV ANSÖKAN | 10 |
| 1 Orientering | 10 |
| 1.1 Allmänt om bolaget | 10 |
| 1.2 Om ansökan | 10 |
| 1.3 Omgivningsförhållanden | 11 |
| 1.4 Planeringsförutsättningar m.m. | 12 |
| 2 Verksamhetsbeskrivning | 12 |
| 2.1 Planerad verksamhet | 12 |
| 2.2 Markarbeten m.m. | 14 |
| 3 Miljöpåverkan och försiktighetsmått | 15 |
| 3.1 Allmänt | 15 |
| 3.2 Utsläpp till luft | 15 |
| 3.3 Påverkan på ytvatten | 15 |
| 3.4 Påverkan på grundvatten | 16 |
| 3.5 Buller | 17 |
| 3.6 Avfall | 17 |
| 3.7 Naturmiljö | 17 |
| 3.8 Risk och säkerhet | 18 |
| 3.9 Övrigt | 19 |
| 4 Tillåtlighet | 19 |

| | | |
|----------|---|-----------|
| 4.1 | <i>Verksamheten i förhållande till miljöbalkens mål</i> | 19 |
| 4.2 | <i>2 kap. miljöbalken</i> | 20 |
| 4.2.1 | Kunskapskravet | 20 |
| 4.2.2 | Försiktighetsprincipen och principen om bästa möjliga teknik (2 kap. 3 § miljöbalken) | 20 |
| 4.2.3 | Produktvalsprincipen (2 kap. 4 § miljöbalken) | 20 |
| 4.2.4 | Hushållnings- och kretsloppsprincipen (2 kap. 5 § miljöbalken)..... | 20 |
| 4.2.5 | Lokaliseringsprincipen (2 kap. 6 § miljöbalken) | 21 |
| 4.2.6 | Skälighetsregeln (2 kap. 7 § miljöbalken)..... | 21 |
| 4.3 | <i>5 kap. miljöbalken</i> | 21 |
| 4.4 | <i>7 kap. miljöbalken</i> | 22 |
| 4.4.1 | Strandskyddsdispens..... | 22 |
| 4.4.2 | Biotopskyddsdispens..... | 22 |
| 4.4.3 | Övrigt | 23 |
| 4.5 | <i>8 kap. miljöbalken</i> | 23 |
| 4.5.1 | Dispens behövs ej | 23 |
| 4.5.2 | Reservationsvis yrkande om dispens | 24 |
| 4.6 | <i>16 kap. miljöbalken</i> | 27 |
| 5 | Särskilt beträffande vattenverksamheten | 27 |
| 5.1 | <i>Rådighet</i> | 27 |
| 5.2 | <i>Inverkan på enskilda fastigheter</i> | 28 |
| 5.3 | <i>Ersättning till sakägare</i> | 28 |
| 5.4 | <i>Avgift för prövning m.m.</i> | 28 |
| 6 | Kontroll | 28 |
| 7 | Samråd | 28 |
| 8 | Tidplan m.m. | 28 |
| 8.1 | <i>Bolagets tidplan</i> | 28 |
| 8.2 | <i>Skäl för byggnadsdom</i> | 29 |
| 8.3 | <i>Skäl för verkställighetsförordnande</i> | 32 |
| 8.4 | <i>Igångsättningstid m.m.</i> | 32 |
| 9 | Övrigt | 32 |

Till
Östersunds tingsrätt
Mark- och miljödomstolen

Stockholm den 18 mars 2024

SÖKANDE

Putailai (Singapore) Pte. Ltd., 65 Chulia Street, #36-06, OCBC Centre, Singapore

Ombud: Advokaten Olof Hasselberg och biträdande juristen Victoria Viklund, Fröberg & Lundholm Advokatbyrå AB, Olof Palmes gata 23, 111 22 Stockholm, tel. 08-662 79 40, e post: olof.hasselberg@froberg-lundholm.se respektive victoria.viklund@froberg-lundholm.se

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till etablering och drift av anläggning för tillverkning av anodmaterial av artificiell grafit m.m. inom fastigheterna Torsboda 1:10 m.fl. i Timrå kommun, Västernorrlands län

YRKANDEN

1. Putailai (Singapore) Pte. Ltd (nedan ”PTL” eller ”bolaget”) yrkar att mark- och miljödomstolen meddelar bolaget tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken att uppföra och driva en anläggning för tillverkning av anodmaterial av artificiell grafit inom fastigheten Torsboda 1:10 i Timrå kommun, innefattandes rätt att tillverka
 - a) högst 100 000 ton grafitmaterial per år,
 - b) högst 82 000 ton kvävgas per år.allt på det sätt som anges i ansökningshandlingarna.
2. Bolaget yrkar att mark- och miljödomstolen meddelar bolaget tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att:
 - a) inom fastigheten Torsboda 1:10 bortleda grundvatten, samt
 - b) inom fastigheterna Torsboda 1:10, Torsboda 5:9 och Gryttjom 2:7 leda om ett vattendrag,

allt enligt markeringar på kartbilden i bilaga A och på det sätt som anges i ansökningshandlingarna.

3. Bolaget yrkar att mark- och miljödomstolen meddelar dispens från biotopskyddet enligt 7 kap. 11 § andra stycket miljöbalken.
4. Bolaget yrkar att mark- och miljödomstolen, för det fall det anses behövas, meddelar dispens från förbuden i 4 a § artskyddsförordningen (2007:845) för mnemosynefjäril.
5. Bolaget yrkar vidare att mark- och miljödomstolen jämlikt 22 kap. 26 § miljöbalken i särskild dom avgör frågan om den ansökta verksamhetens tillåtlighet och meddelar tillstånd till de byggnads- och anläggningsarbeten (inklusive vattenverksamheter, avlopp, elektricitet, vatten, värme m.m.) som behöver genomföras.

Yrkandet omfattar inte tillstånd till arbeten som gäller reningsanordningar eller utformning av processteknik som kan påverka den slutliga prövningen.

6. Bolaget hemställer vidare att mark- och miljödomstolen förordnar att:
 - a) tiden för igångsättning av den miljöfarliga verksamheten bestäms till sju år från det att tillståndsdomen vunnit laga kraft,
 - b) arbetstiden för vattenverksamheten bestäms till fem år från det att tillståndsdomen vunnit laga kraft,
 - c) tiden för anmälan av anspråk på oförutsedd skada till följd av vattenverksamheten bestämt till fem år räknat från arbetstidens utgång,
 - d) tillståndet får tas i anspråk även om det inte vunnit laga kraft (verkställighetsförordnande),
 - e) slutliga villkor meddelas i enlighet med de förslag som redovisas nedan,
 - f) den till ansökan fogade miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) godkänns, samt
 - g) prövningsavgiften enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken fastställs till 15 000 kronor.
-

FÖRSLAG TILL VILLKOR

Bolaget föreslår att verksamheten förenas med följande villkor.

Slutliga villkor

Allmänt

1. Verksamheten ska utformas och bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget har uppgett och åtagit sig i målet eller ansökningshandlingarna i övrigt.

Utsläpp till vatten

2. Dagvatten från verksamhetsområdet ska före utsläpp fördröjas och renas i en anläggning för lokalt omhändertagande av dagvatten. Dagvattensystemet ska dimensioneras för att rymma den mängd släckvatten som beräknas uppstå vid brand i anläggningen och dagvattensystemet ska vid brand eller olycka kunna stängas av för att förhindra att förorenat vatten eller släckvatten når recipient.

Buller

3. Bolaget ska under anläggningskedet tillämpa Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15). Bullrande verksamhet ska i huvudsak bedrivas helgfri vardag kl. 07.00–19.00. Tillsynsmyndigheten får medge undantag för bullrande arbeten vid andra tidpunkter och för tillfälliga överskridanden av de riktvärden som följer av de allmänna råden.
4. Buller från verksamheten under drift, inklusive transporter inom verksamhetsområdet, får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

| | | |
|----------|-----------------------|-----------------|
| 50 dB(A) | helgfri måndag–fredag | kl. 06.00–18.00 |
| 40 dB(A) | nattetid | kl. 22.00–06.00 |
| 45 B(A) | övrig tid | |

De angivna ekvivalentvärdena ska kontrolleras genom mätning vid bullerkällorna (närfältsmätning) och beräkningar vid berörda bostäder. Kontroll ska ske så snart anläggningen har tagits i drift, eller så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra mer än obetydligt ökade bullernivåer och när tillsynsmyndigheten i övrigt anser att kontroll är befogad.

Störande toner ska åtgärdas snarast möjligt. Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB(A) vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00–06.00).

Kemikalier och olyckor

5. Flytande kemiska produkter för drift och underhåll samt flytande farligt avfall ska förvaras inomhus eller invallat under tak samt på ett för produkten beständigt och tätt underlag, om inte annat medges av tillsynsmyndigheten. Uppsamlingsvolymen inom invallning ska minst motsvara den största behållarens volym plus 10 procent av summan av övriga behållares volym. Fasta kemiska produkter som används i processen och fast farligt avfall ska förvaras på ogenomsläppligt underlag under tak eller invallat. Lagringen ska vara skyddad mot påkörning.
6. Lastning och lossning av kemikalier ska ske på ett för produkten tätt underlag med möjlighet att samla upp hela den levererade volymen i händelse av olycka.
7. Spill och läckage av kemikalier eller flytande avfall ska omgående samlas upp och tas om hand. Saneringsutrustning ska finnas tillgänglig på lastnings- och lossningsplatser.

Artskydd

8. Den del av verksamhetsområdet som har bedöms vara av betydelse för mnemosynefjäril ska stänglas in under anläggningsskedet. Inom detta område får endast de åtgärder som har redovisats i ansökningshandlingarna vidtas.

Kompensationsåtgärder

9. Som kompensation för det stenröse som försvinner ska röset flyttas till en plats i anslutning till verksamhetsområdet eller inom annat ändamålsenligt område. Röset ska utformas så att dess naturvärden kan återskapas. Den närmare utformningen och placeringen ska beslutas i samråd med tillsynsmyndigheten.
10. Som kompensation för den göl som försvinner ska en ny damm anläggas i anslutning till verksamhetsområdet eller inom annat ändamålsenligt område. Dammen ska utformas för att gynna grod- och kräldjur. Den närmare utformningen och placeringen ska beslutas i samråd med tillsynsmyndigheten.

Energhushållning

11. Bolaget ska fortlöpande mäta och kartlägga verksamhetens energianvändning samt utvärdera möjliga energibesparings- och energieffektiviseringsåtgärder.

Bolaget ska redovisa sitt arbete till tillsynsmyndigheten vart fjärde år, med början senast fyra år efter att verksamheten har satts igång, genom att upprätta och därefter revidera en energihushållningsplan. I planen ska redovisas vilka energihushållningsåtgärder som är tekniskt möjliga att genomföra, åtgärdernas effekter och kostnader, vilka åtgärder bolaget avser att vidta och motivering till varför övriga redovisade åtgärder inte är rimliga.

Bolaget ska årligen i samband med ingivande av miljörapporten till tillsynsmyndigheten redovisa det gångna årets arbete med energihushållning, hur planen följs och vilka eventuella justeringar av planen som bolaget avser att göra under det kommande året.

Kontroll och avveckling

12. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som möjliggör bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder anges. Kontrollprogrammet ska tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten.

13. Bolaget ska i god tid innan verksamheten upphör till tillsynsmyndigheten redovisa en plan för avhjälpande av eventuella miljöskador och andra återställningsåtgärder. I planen ska anges hur mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar ska undersökas med avseende på förekomst av föroreningskador från verksamheten samt hur riskbedömningar ska utföras. Undersökningar och eventuella åtgärder ska planeras och genomföras i samråd med tillsynsmyndigheten. Bolaget ska även anmäla avslutande av del av verksamheten till tillsynsmyndigheten.

Bemyndiganden

Bolaget föreslår att tillsynsmyndigheten bemyndigas att enligt 22 kap. 25 § tredje stycket miljöbalken att föreskriva närmare villkor i följande avseenden.

- a. Tillfälliga undantag från bullervillkor under anläggningskedet (villkor 3)
- b. Kompensationsåtgärder för naturvärden (villkor 9 och 10)
- c. Rimliga energihushållningsåtgärder framtagna inom ramen för energihushållningsplanen (villkor 11)
- d. Kontroll av verksamheten (villkor 12)

Prövotidsförfarande

Bolaget föreslår att mark- och miljödomstolen, med stöd av 22 kap. 27 § miljöbalken, skjuter upp avgörandet av slutliga villkor för luft under en prøvotid enligt följande.

- U1. Bolaget ska i samråd med tillsynsmyndigheten utreda möjligheten att så långt det är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt reducera utsläppen till luft från anläggningen. Resultatet av utredningen jämte förslag till slutliga villkor ska ges in till mark- och miljödomstolen senast tre år från det att anläggningen har tagits i drift.

Under prøvotiden bör följande provisoriska föreskrift gälla.

P1. Utsläpp till luft från anläggningen får som årsmedelvärde och riktvärde¹ inte överstiga följande.

| | |
|-----------------|-------------------------|
| NO _x | 50 mg/Nm ³ |
| VOC | 20 mg C/Nm ³ |
| SO ₂ | 20 mg/Nm ³ |

P2. Bolaget ska anmäla till mark- och miljödomstolen och tillsynsmyndigheten när anläggningen har tagits i drift.

¹ Med riktvärde avses ett värde som, om det överskrids, medför en skyldighet för tillståndshavaren att vidta åtgärder så att värdet kan innehållas.

BAKGRUND

De politiska målen på klimat- och miljöområdet blir allt strängare. Sveriges riksdag har beslutat att Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Enligt beslutade etappmål bör utsläppen år 2020 respektive 2030 vara 63 procent respektive 75 lägre än utsläppen år 1990. EU:s övergripande klimatmål enligt den klimatlag som antogs i juni 2021 är att unionen ska vara klimatneutral senast år 2050.

För att kunna realisera de högt ställda målen pågår för närvarande ett omfattande arbete för att ställa om samhället och industrier i både Sverige och EU. Som en del av denna omställning sker för närvarande en snabb elektrifiering inom bland annat industrin och transportsektorn. I denna gröna omställning kommer tillgången till batterier att spela en helt avgörande roll. I EU:s lagpaket Fit for 55 fastslås att inga nya bensin- eller dieslbilar får säljas inom EU från och med år 2035. Det gör att efterfrågan på batterier kan antas fortsätta vara stor och sannolikt kommer att öka, inte bara i Sverige utan i resten av Europa och världen för överskådlig tid.

Bolaget är ett dotterbolag till det kinesiska bolaget Jiangxi Zichen Technology Co., Ltd. (nedan ”Putailai”). Putailai-koncernen är en av världens ledande leverantörer av material och utrustning till batteriindustrin. Den ansökta verksamheten, vilken består i produktion av batterianodmaterial, utgör ett viktigt led i den pågående elektrifieringen för ett minskat fossilberoende och därmed minskad klimatpåverkan. Anodmaterialet är en viktig beståndsdel i batterier som används i bland annat elbilar, elcyklar och solceller. Någon motsvarande produktion av batterianodmaterial av artificiell grafit finns i dagsläget inte i Europa.

Bolagets ambition är att hela produktionen ska ha en europeisk näringskedja. Råmaterial kommer att köpas från länder inom EU samt Storbritannien och produkterna kommer att levereras till batteriproducenter i Sverige och övriga Europa. Förutom batterianodmaterial kommer verksamheten att ge upphov till ett antal biprodukter som i stor utsträckning kommer att kunna säljas eller återanvändas inom verksamheten. Exempelvis kommer processen ge upphov till kolkällor som bl.a. används inom stålindustrin för s.k. uppkolning, vilket ger stålet en hård och slitstark yta.

Verksamheten kommer att genomföras i två faser med gradvis stegring av produktionen. Under första fasen, med planerad start år 2025, kommer verksamheten att producera upp till 50 000 ton anodmaterial. Under andra fasen, med planerad start år 2026, kommer ytterligare 50 000 ton att kunna produceras. Verksamheter kommer att innebära ca 1 900 nya arbetstillfällen; 1 000 under första fasen och ytterligare 900 under andra fasen.

UTVECKLING AV ANSÖKAN

1 Orientering

1.1 Allmänt om bolaget

Som ovan nämnt är PTL ett dotterbolag till Putailai. Putailai startades år 2012 och är ett kinesiskt, privatägt bolag med säte i Shanghai. Bolaget är för närvarande den ledande producenten av artificiell grafit och den näst största producenten av anodmaterial. År 2022 hade Putailai 13 produktionsanläggningar i Kina, varav fyra omfattar sådan produktion av anodmaterial som förevarande ansökan avser. Putailai har för närvarande drygt 11 000 anställda, av dessa arbetar över 3 000 med anodmaterialproduktionen.

Avsikten är att den planerade verksamheten ska bedrivas av ett svenskt dotterbolag till Putailai. Innan det är möjligt krävs dock en administrativ process i Kina. Så snart det är genomfört kommer Putailai att bilda ett svenskt aktiebolag som kommer att ta över som sökande och därefter även vara verksamhetsutövare. För att inte spilla tid har Putailai valt att ansöka om tillstånd genom det i Singapore baserade dotterbolaget PTL.

1.2 Om ansökan

Denna ansökan avser tillstånd enligt miljöbalken till anläggande och drift av en anläggning för en tillverkning av högst 100 000 ton anodmaterial av artificiell grafit per år i Torsboda. Ansökan omfattar även produktion av 82 000 ton kvävgas per år eftersom kvävgas kommer att användas i produktionsprocessen.

För att möjliggöra uppförandet av anläggningen omfattar ansökan även tillstånd till vattenverksamhet för den tillfälliga avledning av grundvatten som kommer att behövas under byggskedet samt omledning av Torsbodabäcken. Åtgärderna kommer även att behöva medföra att ett antal objekt med generellt biotopskydd påverkas, varför bolaget ansöker om biotopskyddsdispens. För det fall att mark- och miljödomstolen anser att åtgärderna kommer att strida mot förbudet i 4 a § artskyddsförordningen på grund av den påverkan som kan uppkomma på mnemosynefjäril ansöker bolaget även reservationsvis om dispens enligt 16 § artskyddsförordningen.

Vidare innehåller ansökan ett yrkande om s.k. byggnadsdom.

Delar av de förberedande markarbetena kan komma att påbörjas innan tillstånd har beviljats. Några tillståndspliktiga åtgärder kommer inte att genomföras och inte heller några åtgärder som ska prövas i samband med denna tillståndsprövning.

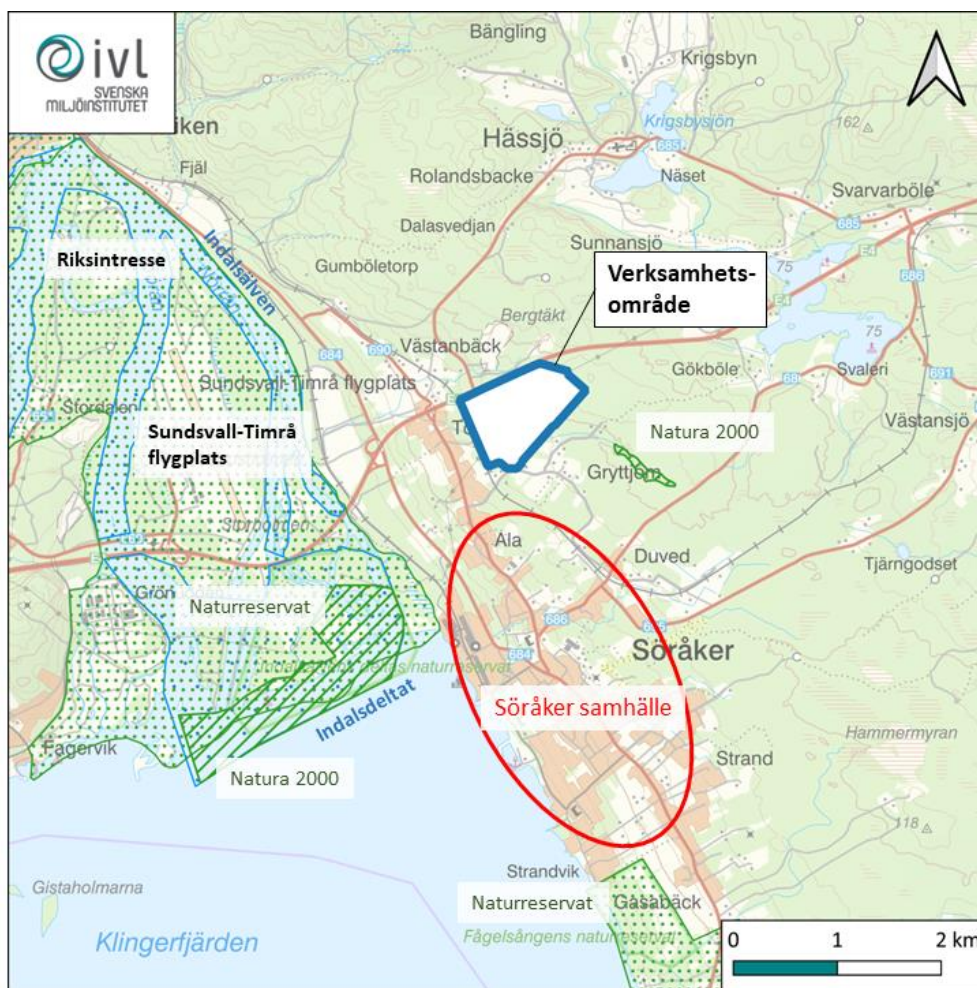
Denna ansökningshandling innehåller de uppgifter som krävs enligt 22 kap. 1 § första stycket 9 miljöbalken. En närmare beskrivning av den planerade verksamheten finns i den tekniska beskrivningen med underbilagor, [bilaga B](#), och verksamhetens miljökonsekvenser jämte förslag till

försiktighetsåtgärder redovisas i MKB:n med underbilagor, bilaga C. I den mån avvikelser förekommer mellan ansökningshandlingen och bilagorna, äger ansökningshandlingen företräde.

1.3 Omgivningsförhållanden

Den planerade verksamheten kommer att bedrivas inom fastigheterna Torsboda 1:10, Torsboda 5:9 och Gryttjom 2:7 i Timrå kommun. Produktionen av artificiell grafit kommer att ske inom fastigheten Torsboda 1:10. Torsboda 5:9 och Gryttjom 2:7 berörs endast på det sättet att Torsbodabäcken kommer att dras om inom delar av dessa fastigheter. Verksamhetsområdet omfattar ca 80 hektar kvartersmark och är beläget ca 2 km från Söråkers centrum och ca 10 km från Timrå centrum.

Landskapet i området utgörs i huvudsak av produktionsskogar och ett antal nedlagda bergtäkter. I nuläget är det mesta av den tidigare skogen inom verksamhetsområdet avverkad där mindre partier med naturvärden är kvarlämnade. Verksamhetsområdets läge markeras på kartbild nedan, se Figur 1.



Figur 1 - översiktsbild

Avståndet till närmsta bostadshus är ca 170 meter i söder och ca 110 meter i sydöst. I öst och nordöst ligger närmsta bostadshus ca 190 meter från den planerade verksamheten.

I närområdet finns ett flertal olika riksintressen. Väg E4, som löper längs verksamhetsområdets norra del, är ett riksintresse för vägnätet och Ådalsbanan, väster om verksamhetsområdet, är ett riksintresse för järnvägsnätet. Indalsälvens delta är utpekade som riksintresse för både naturvård och friluftsliv (med något skilda utbredningar). Klingerfjärden, som Indalsälven mynnar i, ingår i riksintresset Sundsvall Alnön för yrkesfisket. Verksamheten bedöms inte påtagligt påverka något av dessa riksintressen.

Drygt femhundra meter sydost om verksamhetsområdet ligger Natura 2000-området Rigstakärrret. Knappt 1,5 km sydväst om verksamhetsområdet ligger Natura 2000-området Indalsälvens delta, vilket även är ett naturreservat. Verksamheten bedöms inte medföra någon påverkan på något av dessa skyddade områden.

1.4 Planeringsförutsättningar m.m.

Området omfattas av detaljplan Torsboda 1:2 m.fl. som antogs 2022-04-25 och vann laga kraft 2023-05-05, se [bilaga E](#). Detaljplanens syfte är att skapa förutsättningar för industriändamål med fokus på energiintensiva etableringar. Aktuellt verksamhetsområde är i huvudsak utpekade för industri. En mindre del av nordöstra verksamhetsområdet är utpekade för industri och tekniska anläggningar.

I gällande översiktsplan för Timrå kommun, antagen 2018-10-29, är en stor del av verksamhetsområdet utpekade som område för näringslivsutveckling. Övriga delar ingår i område för skogsbruk.

Sammanfattningsvis bedöms ansökt verksamhet att vara förenlig med gällande detaljplan och översiktsplan.

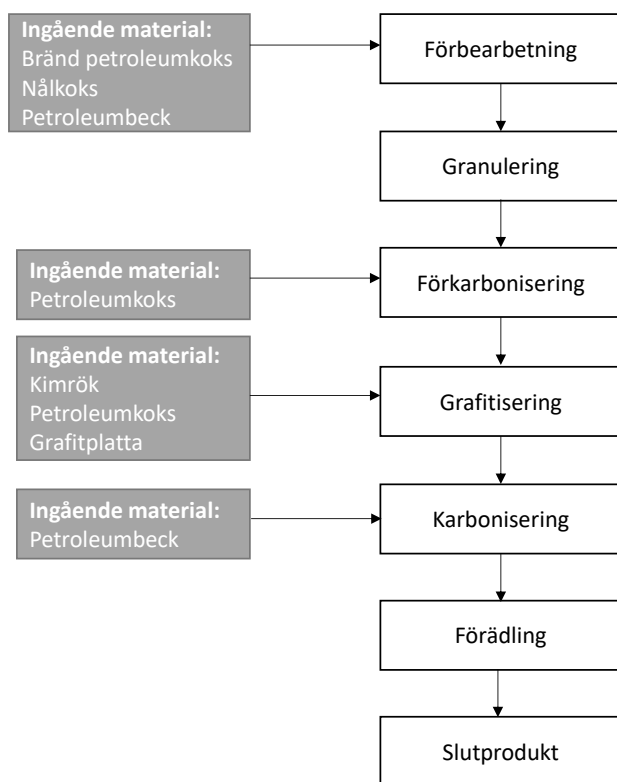
2 Verksamhetsbeskrivning

2.1 Planerad verksamhet

Det anodmaterial som ska produceras är ett konstgjort grafitpulver som används i litiumjonbatterier. Produktens utseende är ett svart pulver. Utöver den konstgjorda grafiten kommer det även att uppkomma restprodukter som används som kolkälla inom stålindustrin samt grafitfragment och kimrök (carbon black). Dessa biprodukter säljs antingen vidare, regenereras i processen eller återvinns. Vidare uppstår restprodukter i form av jonbytar-massa samt gips från svavelrening.

Råmaterialet består huvudsakligen av petroleumkoks, nålkoks, petroleumasfalt, kimrök och grafitplattor. Råvarorna kommer att härröra från olika industrier i Europa och transporteras till Sverige med båt. Från hamnen kommer materialet att transporteras till anläggningen med lastbil.

Produktionsprocessen redovisas översiktligt i Figur 2 nedan.



Figur 2 - produktionsprocessen

Processen inleds med en förbearbetning där råmaterialet torkas och finfördelas. Därefter sker en blandning av de ingående råmaterialen som granuleras för att erhålla lämplig kornstorlek. Materialet värmebehandlas sedan först vid en medelhög temperatur där kolhalten och materialets densitet höjs (förkarbonisering). Därefter behandlas materialet i hög temperatur, ca 3 000 °C (grafitisering). I detta steg ombildas det kolrika materialet till grafit. Efter ytterligare värmebehandling i karboniseringen sker en förädling genom avmagnetisering. Den producerade grafiten förpackas och levereras från anläggningen till kunder i Sverige och övriga Europa. Transport inom Sverige kan ske med lastbil, medan mer långväga transport kommer att ske med lastbil och därefter med båt.

All tillverkning sker inomhus och kommer att vara helt automatiserad. Det innebär att i princip inget arbete i processen kommer att utföras manuellt av människor. Både risken för olyckor och konsekvenserna av en eventuell olycka minskar därmed betydligt.

Produktionen är energiintensiv och kommer därför att medföra en relativt hög förbrukning av energi. Bolaget har säkerställt tillgången till den energi som behövs och att den energi som förbrukas i huvudsak kommer att vara förnybar. Tack vare den stora erfarenhet som bolaget har av att bedriva denna verksamhet kommer verksamheten att kunna optimeras så att energiförbrukningen kan begränsas. Vidare kommer betydande mängder vatten att behövas för kylning. Bolaget har avtalat med Timrå kommun om tillgång till vatten som kommunen enligt gällande vattendom har rätt att avleda från Indalsälven.

Endast små mängder kylvatten kommer att behöva släppas ut från verksamheten. Detta vatten kommer att ledas till dagvattensystemet. Vatten till personalutrymmen kommer att erhållas från kommunen och att släppas till det kommunala VA-nätet. Vad gäller dagvatten kommer detta att tas omhand i ett dagvattensystem som dimensioneras för att rymma både tillräckliga mängder dagvatten och släckvatten. De delar som kan komma i kontakt med släckvatten kommer ha en tät botten och det kommer även att kunna stängas av för att förhindra att kontaminerat vatten släpps ut till recipient vid brand eller olycka. Vattnet kommer att renas före utsläpp.

2.2 Markarbeten m.m.

Bolaget kommer att genomföra de markarbeten som behövs för att möjliggöra uppförandet av anläggningen. I samband härmed kan det bli aktuellt att tillfälligt bortleda inläckande grundvatten vid schaktning och grundläggningsarbeten. Detta vatten, samt övrigt dagvatten som uppkommer under byggskedet, kommer att samlas upp och renas innan det släpps ut i Torsbodabäcken. Som en följd av markarbetena kommer viss grundvattenbortledning även att behöva ske permanent. Därutöver kommer den del av Torsbodabäcken att behöva ledas om för att göra plats för anläggningen. Omledning av bäcken sker genom att en ny fåra grävs strax utanför det planerade verksamhetsområdet.

Avsikten är att i så hög grad som möjligt behålla bäckens befintliga naturvärden. För att säkerställa att inga arbeten behöver genomföras i närheten av det område som bedöms vara av betydelse för mnemosynefjärilen bedöms det dock vara nödvändigt att bäcken leds om så nära verksamhetsområdet som möjligt. Det innebär att sträckningen måste bli något rakare jämfört med idag. Vid en avvägning mellan behovet av att undvika en påverkan på fjärilen samt på den för fjärilen nödvändiga smånunneörten och möjligheten att undvika en påverkan på bäckens naturvärden, bedöms det vara av större betydelse att värna fjärilen och dess livsmiljö. Ytterligare ett alternativ skulle kunna vara att kulvertera bäcken under verksamhetsområdet, men det bedöms medföra störst inverkan på bäcken och skulle dessutom vara tekniskt mycket komplicerat. Den exakta utformningen av omledning m.m. kommer att utredas inom ramen för detaljprojekteringen.

3 Miljöpåverkan och försiktighetsmått

3.1 Allmänt

Nedan sammanfattas ansökta ändringens huvudsakliga miljökonsekvenser. För en mer detaljerad redovisning av verksamhetens miljökonsekvenser hänvisas till MKB:n. I MKB:n jämförs miljökonsekvenserna i nollalternativet med konsekvenserna i det ansökta alternativet. Nollalternativet innebär att den ansökta verksamheten inte kommer till stånd.

3.2 Utsläpp till luft

Den planerade verksamheten bedöms medföra utsläpp till luft i form av koldioxid (CO₂), svaveldioxid (SO₂), kväveoxider (NO_x), flyktiga organiska föreningar (VOC), koldioxid (CO₂), bens(a)pyren, asfaltsrök och partiklar. De direkta utsläppen av koldioxid från produktionen och transporterna innebär en ökning jämfört med nuläget, men kommer endast bidra marginellt till Sveriges totala utsläpp av växthusgaser. Verksamhetens nettobidrag av växthusgaser bedöms däremot bli negativt, eftersom transportsektorns elektrifiering medför större minskning av utsläppen än de direkta och indirekta utsläppen från tillverkningsprocessen och transporterna.

Verksamheten bedöms även medföra utsläpp till luft av svaveldioxid (SO₂), kväveoxider (NO_x), flyktiga organiska föreningar (VOC), asfaltsrök (innehållande bland annat bens(a)pyren) och partiklar (bland annat PM_{2,5} och PM₁₀). För partiklar (stoff) och bens(a)pyren finns utsläppskrav i form av BAT-slutsatser med utsläppsvärden (BAT-AEL). Bolagets utredningar visar att utsläppen bedöms underskrida utsläppskraven.

Utsläppen har även jämförts med gällande miljö kvalitetsnormer och miljö kvalitetsmål. Verksamheten bedöms inte medföra att några miljö kvalitetsnormer överskrids eller motverka möjligheten att uppnå några miljö kvalitetsmål.

Vidare har risken för att utsläppen ska orsaka störande lukt utretts. Utredningarna visar att halterna av samtliga ämnen som kan orsaka en sådan störning underskrider tillämpliga lukttrösklar. Någon risk för luktstörningar av betydelsen föreligger därför inte.

Eftersom det är en helt ny anläggning som ska uppföras är det svårt att med säkerhet fastställa vilka utsläppshalter som kommer att vara möjliga att innehålla. PTL föreslår därför att utsläpp till luft från verksamheten ska utredas under en prövotid. För svaveldioxid, kvävedioxid och VOC föreslås provisoriska föreskrifter. För partiklar (stoff) och bens(a)pyren är det tillräckligt att utsläppen regleras genom de generellt bindande BAT-slutsatserna.

3.3 Påverkan på ytvatten

Verksamheten kommer endast att medföra ett begränsat utsläpp av vatten. Det vatten som ska användas för kylning kommer att behöva avhärdas innan användning. I denna process

uppkommer en mindre mängd vatten (ca 120 m³/dag) med högre mineralkoncentrationer. Detta vatten innehåller inga tillsatta kemikalier utan utgörs endast av en uppkoncentrering av naturligt förekommande ämnen i vattnet från Indalsälven. En del av detta vatten (ca 50 m³/dag) kommer att avledas till dagvattendammen. Till detta kommer även ca 20 m³/dag som kan behöva avtappas från kyltornen. Även detta vatten avleds till dagvattensystemet. Med hänsyn till den stora utspädning som sker kommer inte detta utsläpp att medföra någon påverkan av betydelse. Vatten från personalutrymmen kommer att avledas till det kommunala VA-nätet.

Det huvudsakliga utsläpp av vatten som sker till omgivningen kommer därmed att vara det dagvatten som kommer att uppkomma inom verksamhetsområdet. Under anläggningsskedet kommer sedvanliga försiktighetsmått att vidtas i form av exempelvis uppställningsplatser för fordon och drivmedel. Under anläggningsskedet kommer utsläpp till vatten framför allt att bestå av det kväve som härrör från sprängningsarbetet. För att reducera detta utsläpp, samt av övriga föroreningar så som partiklar, kommer dagvattnet att samlas upp och renas innan utsläpp till Torsbodabäcken. Den exakta utformningen av dagvattenhanteringen under byggskedet är ännu inte bestämd, men eventuellt kommer delar av det dagvattensystem som planeras för driftskedet att anläggas tidigt i projektet. Om markarbeten påbörjas innan tillstånd har beviljats kommer inte det permanenta dagvattensystemet att anläggas i byggskedet, utan dagvattnet kommer då att renas i ett tillfälligt dagvattensystem under denna tid.

Även under driftskedet kommer dagvattnet att samlas in och renas. Dagvattensystemet kommer att bestå av svack-/krossdiken och två dagvattendammar, som genom sin utformning kommer att rena vattnet från föroreningar. Dagvattnet som genereras under driftskedet från anläggningen bedöms dock innehålla låga föroreningshalter eftersom praktiskt taget all materialhantering kommer att ske inomhus. Även trafiken inom området kommer att vara begränsad eftersom materialen transporteras i rörledning mellan produktionsbyggnaderna. Utsläpp av dagvatten bedöms därför inte medföra någon påverkan av betydelse. Bolagets utredningar visar dock att utsläppen jämfört med nollalternativet bedöms minska för samtliga undersökta ämnen utom för TOC. Ökningen av TOC bedöms emellertid bli marginell.

Dagvattensystemet kommer att dimensioneras för att rymma den mängd släckvatten som beräknas uppstå vid en brand i anläggningen och systemet ska vid brand eller olycka kunna stängas av för att förhindra att förorenat vatten eller släckvatten når recipient. Både svack-/krossdiken och dammar kommer att ha ett tätskikt. På så sätt säkerställs att inga släckmedelsrester eller andra föroreningar når recipienten.

3.4 Påverkan på grundvatten

Anläggningsarbetena kommer att medföra viss avsänkning av grundvattnet i området, såväl under byggskedet som permanent, som en följd av att inläckande grundvatten kan behöva avledas i samband med gräv- och schaktarbeten samt som en följd av ändrade marknivåer. Genomförd

hydrogeologisk utredning visar dock att det inom influensområdet inte finns några allmänna eller enskilda intressen som kan komma att påverkas negativt.

3.5 Buller

Verksamheten kommer att bedrivas dygnet runt. Genomförda utredningar visar dock att tillämpliga bullernivåer kommer att innehållas vid närbelägna bostäder under driften av verksamheten, se villkorsförslag 4. Även under anläggningsskedet bedöms sedvanliga bullernivåer att innehållas, se villkorsförslag 3. Buller kommer även att uppkomma från transporter till och från anläggningen. Tack vare anläggningens strategiska läge i anslutning till väg E4 kommer bullret från bolagets transporter i huvudsak knappt att vara märkbart. I anslutning till de hamnar som har utretts som möjliga för transport av både råvaror och produkter kan påverkan komma att bli något större. Den kommer emellertid även där att vara försumbar.

3.6 Avfall

Endast små mängder avfall bedöms uppkomma eftersom majoriteten av de restprodukter som uppkommer i processen bedöms kunna återanvändas direkt av bolaget i tillverkningsprocessen eller säljas för användning av annan tillverkningsindustri, vilket innebär att det utgör biprodukter. Det avfall som ändå uppkommer kommer att hanteras i sedvanlig ordning.

3.7 Naturmiljö

Den planerade verksamheten kommer i huvudsak att genomföras inom det område som omfattas av detaljplan för denna typ av industri. Påverkan på naturmiljön har bedömts vid planläggningen och har ansetts vara acceptabel. Större delen av den skog som tidigare fanns inom verksamhetsområdet har därefter avverkats.

Torsbodabäcken kommer att ledas om för att möjliggöra verksamheten. Det innebär att den får en ny dragning. Viss påverkan kommer att uppkomma i samband med att arbetena utförs, men eftersom avsikten är att bäckens naturvärden i så hög grad som möjligt ska kunna upprätthållas även efter omdragningen, innebär åtgärden endast en begränsad påverkan i detta avseende. Den exakta utformningen kommer att beslutas i samband med detaljprojekteringen.

De planerade markarbetena innebär att det generella biotopskyddet enligt 5 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. aktualiseras. Inom området förekommer fem objekt som bedöms omfattas av det generella biotopskyddet och som kommer att påverkas av verksamheten: fyra småvatten i jordbruksmark, varav tre är vattenförande diken och ett är en mindre naturlig bäck (Torsbodabäcken), samt ett odlingsröse. Eftersom hela området kommer att behöva exploateras i syfte att uppföra anläggningen saknas det alternativ till att ta marken i anspråk. Samtliga objekt utöver Torsbodabäcken bedöms dock ha ett obetydligt naturvärde. I samband med att Torsbodabäcken leds om kommer bolaget att sträva efter att återskapa dess

naturvärden. Bolaget har ansökt om dispens från biotopskyddet, skälen för dispens utvecklas i avsnitt 4.4 nedan.

Genomförda utredningar visar att det kan finnas ett antal skyddade arter inom det planerade verksamhetsområdet. Följande arter har påträffats: nattviol, blåsippa, vanlig groda, skogsödla och mnemosynesfjäril. Nattviol, blåsippa, vanlig groda och skogsödla är samtliga vanliga arter och bedöms vara livskraftiga. Även om åtgärden kan medföra viss påverkan, bedöms den bli marginell. Bolaget planerar att anlägga en ny damm som ersättning för den grodgöl som tas i anspråk, se villkorsförslag 10.

Tidigare utredningar som har genomförts i samband med planläggningen av området visade att området inte är av betydelse för mnemosynesfjäril. Bolaget har låtit genomföra en kompletterande fjärilsinventering och då kunnat konstatera ett fåtal fynd av arten inom verksamhetsområdets utkant. I samma område påträffades även exemplar av fjärilens värdväxt smånunneört. I syfte att undvika en negativ påverkan på arten kommer bolaget att avstå från att nyttja det område som har bedömts vara av betydelse för fjärilen inom detaljplaneområdet. Inga byggnader kommer att uppföras där och ingen verksamhet i övrigt kommer heller att bedrivas i detta område. Även arbetet med omdragningen av Torsbodabäcken kommer att anpassas så att åtgärderna inte riskerar att påverka fjärilen eller dess värdväxt. Bolaget har därtill låtit utreda hur området vid bäckens nya dragning ska kunna anpassas för att gynna fjärilen. På så sätt kommer arten att kunna gynnas av planerade åtgärder, se villkorsförslag 8.

3.8 Risk och säkerhet

Eftersom i princip all materialhantering kommer att ske inomhus, är riskerna förknippade med den planerade verksamheten förhållandevis små. Endast mindre mängder kemikalier kommer att användas i verksamheten och inga av dessa är klassificerade som brandfarliga. Det kommer att råda undertryck i lokalerna, vilket medför att eventuella gasformiga ämnen i lokalerna inte sprids okontrollerat till omgivningen även om dörrar till lokalerna öppnas eller liknande. Det kommer också att vidtas omfattande skyddsåtgärder för att undvika att det sker en dammexplosion.

Den huvudsakligen risken med verksamheten bedöms vara att det uppstår en brand. I samband med detaljprojekteringen kommer en mer ingående riskbedömning att göras. Områden som därvid klassificeras som normal risknivå kommer att utrustas med brand- och röksensorer och sprinklersystem. Områden med hög risknivå kommer dessutom att ha ett högtryckssystem för automatisk brandbekämpning. Sammantaget bedöms risken för en omfattande brand att vara liten. Dagvattensystemet kommer trots detta att dimensioneras så att en större mängd släckvatten kommer att kunna tas omhand.

3.9 Övrigt

Luftfartsverket har under samrådet avstyrkt ansökan med hänvisning till att den planerade anläggningen i dess helhet kommer att uppföras inom skyddsområde för en kommunikationsanläggning för luftfart. Luftfartsverket anförde samma invändning i inledningen av detaljplaneprocessen. Timrå kommun lät därför Luftfartsverket genomföra en flyghindersanalys och genomförde i samråd med Sundsvall Timrå Airport en s.k. flygsäkerhetsbevisning. Därefter upplyste Luftfartsverket att det inte hade något att invända mot detaljplanen. Bolaget kommer att innehålla de nivåregleringar som gäller enligt detaljplanen och som Luftfartsverket tidigare har godtagit. Därmed kommer verksamheten att uppfylla de krav som Luftfartsverket tidigare har ansett vara tillräckliga.

4 Tillåtlighet

4.1 Verksamheten i förhållande till miljöbalkens mål

Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Miljöbalken ska därför enligt 1 kap. 1 § miljöbalken tillämpas så att:

1. människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan,
2. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas,
3. den biologiska mångfalden bevaras,
4. mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas, och
5. återanvändning och återvinning liksom annan hushållning med material, råvaror och energi främjas så att ett kretslopp uppnås.

Den ansökta verksamheten kommer att främja en hållbar utveckling genom att vara en del av den gröna omställning som möjliggör en utfasning av förbränningsmotorer, vilket i sin tur kommer att kunna begränsa klimatförändringarna. Verksamheten kommer utformas så att människors hälsa och miljön skyddas mot föroreningar genom bland annat användandet av bästa möjliga teknik. Övergången till batteridrivna fordon kommer i sig också innebära att luftkvaliteten kan förbättras på grund av minskade utsläpp från fordon. Den planerade verksamheten har endast en begränsad påverkan på naturmiljön. Den ianspråktaga marken kommer att användas på ett sätt som tryggar god hushållning från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt.

4.2 2 kap. miljöbalken

4.2.1 Kunskapskravet

Putailai-koncernen har flerårig erfarenhet och gedigen kunskap av den typ av verksamhet som ansökan avser. I arbetet med den tekniska beskrivningen och miljökonsekvensbeskrivningen inför ansökans inlämnande har kompetens inhämtats från några av de ledande konsultföretag i Sverige som har störst erfarenhet inom sina respektive områden.

Bolaget anser sammantaget att kunskapskravet är väl tillgodosett.

4.2.2 Försiktighetsprincipen och principen om bästa möjliga teknik (2 kap. 3 § miljöbalken)

Bolaget kommer att vidta de skyddsåtgärder och försiktighetsmått som behövs för att förebygga, hindra och motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. All verksamhet kommer att ske inomhus. Verksamheten kommer inte att medföra något utsläpp av processvatten – endast små mängder kylvatten – och utsläpp till luft bedöms bli låga.

Det som ska anses vara bästa tillgängliga teknik återspeglas i de BREF-dokument (BAT Reference Document) som antas inom ramen för direktivet (2010/75/EU) om industriutsläpp, vilket ska användas som referens vid tillståndsprövningen enligt 1 kap. 13 § industriutsläppsförordningen (2013:250). Bolaget kommer att uppfylla de BAT-slutsatser som är tillämpliga för verksamheten.

4.2.3 Produktvalsprincipen (2 kap. 4 § miljöbalken)

Inom verksamheten kommer endast en mycket begränsad mängd kemiska produkter hanteras inom testlaboratoriet. Bolaget kommer arbeta systematiskt med att byta ut kemiska produkter mot sådana som är mindre hälso- och miljöpåverkande, i takt med att sådana görs tillgängliga på marknaden, och anser därmed att produktvalsprincipen tillämpas på korrekt sätt.

De råvaror som ska användas är idag kolbaserade. Som har nämnts ovan är avsikten att ersätta dessa med biobaserade råvaror när tekniken för detta är tillräckligt mogen. Till dess saknas alternativ till de kolbaserade råvarorna.

4.2.4 Hushållnings- och kretsloppsprincipen (2 kap. 5 § miljöbalken)

Produktionen kommer att medföra förbrukning av förhållandevis stora mängder vatten. Detta kommer att kunna tillgodoses utan att kommunalt dricksvatten behöver förbrukas genom att ett redan tillåtet uttag av ytvatten från Indalsälven kan nyttjas. Den energi som kommer att behövas för produktionen kommer i huvudsak att vara förnybar. Vidare kommer en stor del av de biprodukter som produceras att kunna återanvändas av bolaget i produktionsprocessen eller säljas externt till annan tillverkningsindustri.

De råvaror som används är restprodukter från annan industri. Genom att ta tillvara dessa minskar mängden avfall. Den artificiella grafiten ersätter dessutom naturlig grafit som är en ändlig råvara som orsakar betydande miljöpåverkan i samband med att den utvinns. Den av bolaget planerade verksamheten medför därmed ett minskat behov av ändliga råvaror och att lågvärdiga kolkällor istället kan nyttjas. I och med att den produkt som ska produceras kommer att utgöra en del av den gröna omställningen som hela samhället genomgår, kan verksamheten som sådan även anses uppfylla hushållnings- och kretsloppsprincipen.

Bolaget anser mot denna bakgrund att hushållnings- och kretsloppsprincipen är väl tillgodosedd.

4.2.5 Lokaliseringsprincipen (2 kap. 6 § miljöbalken)

Inför ansökan har bolaget genomfört en omfattande lokaliseringsprövning. Bolaget har i en inledande studie övervägt och utvärderat totalt 15 olika platser runt om i Europa (inklusive Sverige, Tjeckien, Ungern, Polen och Slovakien). Bolaget har härvid beaktat faktorer så som hållbarhet, finansiella förutsättningar, marknad, råvarutillgångar, legala förutsättningar och risker. Därefter har en lokaliseringsutredning avseende alternativa platser i Västernorrlands län genomförts, vilken visar att Torsboda är det lämpligaste alternativet. Bolaget bedömer sammanfattningsvis att den valda platsen är den lämpligaste.

Som redovisas ovan omfattar i princip hela det planerade verksamhetsområdet av en ny detaljplan som har tagits fram just i syfte att möjliggöra en industrietablering på platsen. Som framgår av Mark- och miljööverdomstolens avgörande 2023-02-22 i mål nr. M 503-22 ska bedömningen som har skett i detaljplaneprovningen väga mycket tungt vid bedömningen av platsens lämplighet inom ramen för tillståndsprövningen enligt miljöbalken.

Enligt 2 kap. 6 § tredje stycket miljöbalken får tillstånd inte ges i strid med gällande detaljplan. Som har angetts ovan kommer planerade åtgärder och verksamheter att vara förenliga med gällande planeringsförutsättningar.

4.2.6 Skälighetsregeln (2 kap. 7 § miljöbalken)

Bolagets överväganden och förslag i fråga om skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått samt villkorsförslag m.m. har skett mot bakgrund av skälighetsregeln i 2 kap. 7 § miljöbalken.

4.3 5 kap. miljöbalken

Verksamheten bedöms inte medföra en negativ påverkan på några miljökvalitetsnormer.

4.4 7 kap. miljöbalken

4.4.1 Strandskyddsdispens

Genom den antagna detaljplanen är strandskyddet upphävt inom större delen av verksamhetsområdet. Strandskyddet har emellertid inte upphävts för de vattendrag som omfattas av det generella biotopskyddet. Det innebär att det behövs dispens för att vidta de planerade åtgärderna.

Vid upphävandet av strandskyddet tillämpas samma bestämmelse som vid en ansökan om dispens, 7 kap. 18 c § miljöbalken. Den planerade etableringen har ansetts vara ett sådant angeläget allmänt intresse som medför långsiktiga fördelar för samhället och som kan motivera upphävande av strandskydd med stöd av 7 kap. 18 c § 1 st. 5 p. miljöbalken samt att intresset av att genomföra planerade åtgärder inte kan tillgodoses på någon annan plats. Intresset av att ta området i anspråk på det sätt som avses med planen ansågs vidare väga tyngre än strandskyddsintresset.

Avsikten med detaljplanen är att möjliggöra en industrietablering på den avsedda platsen. Den verksamhet som bolaget avser att bedriva på platsen är just en sådan industri som omfattas av planens syfte. Genom att det redan har konstaterats att en sådan industrietablering utgör särskilda skäl att upphäva strandskyddet, föreligger även särskilda skäl att bevilja dispens för just denna verksamhet. Att flytta bäcken och genomföra övriga markförberedande arbeten utgör en förutsättning för att uppföra anläggningen på platsen, därmed föreligger även särskilda skäl för dessa åtgärder.

4.4.2 Biotopskyddsdispens

Som har redovisats ovan kommer hela verksamhetsområdet att behöva tas i anspråk för den planerade verksamheten. Det saknas utrymme att justera utformningen av verksamheten för att undvika att de områden där biotopskydden är belägna ska behöva exploateras. Inte heller är det möjligt att vidta några skyddsåtgärder för att minska denna påverkan, förutom för Torsbodabäcken. Vid omledningen av denna är avsikten att så långt som möjligt återskapa bäckens naturvärden.

Som särskilt skäl för dispens från biotopskyddet väger allmänna intressen särskilt tungt (jfr. bl.a. RÅ 1997 ref. 59 och MÖD 2005:73). Att tillåta en verksamhet som kommer att utgöra ett viktigt bidrag till den gröna omställningen av samhället måste anses vara ett betydande allmänintresse. Vid bedömningen bör hänsyn även tas till de enskilda objektens betydelse. Som har framhållits i praxis är det vid det generella biotopskyddet själva biotoptypen som anses vara skyddsvärd – varje enskild biotop har därför inte ett lika starkt skyddsintresse (se MÖD 2005:73). Till detta kommer att naturvårdsintresset kan tillmätas mindre vikt än annars vid en intresseavvägning om den aktuella biotopen inte rymmer några utrotningshotade arter, och dessutom förekommer i stor omfattning inom den berörda regionen (RÅ 1997 ref. 59). Just dessa omständigheter föreligger i detta fall – inga utrotningshotade arter förekommer i biotoperna och de förekommer i stor omfattning i regionen. Objektens naturvärden bedöms dessutom vara obetydliga.

För att kompensera för det intrång som åtgärderna medför avser bolaget att flytta det stenröse som kommer att påverkas av verksamheten. Bolaget föreslår att hur detta ska genomföras kan beslutas i samråd med tillsynsmyndigheten, se villkorsförslag 9.

4.4.3 Övrigt

Verksamheten bedöms inte medföra någon påverkan på skyddade områden i övrigt.

4.5 8 kap. miljöbalken

4.5.1 *Dispens behövs ej*

Nattviol, blåsippan, vanliga groda och skogsödlan är samtliga nationellt skyddade arter. Enligt fast praxis gäller att en påverkan på dessa arter endast är förbjuden om det uppkommer en påverkan på arternas bevarandestatus. Samtliga dessa arter är klassificerade som livskraftiga enligt den nationella rödlistan. På nationell nivå finns det därmed ingen risk för påverkan på arternas bevarandestatus.

Vanlig groda är en av Sveriges vanligaste grodarter och förekommer i ett flertal olika naturmiljöer, såsom ängsmark, skogsmark och myrmark. Arten är livskraftig nationellt och förekommer rikligt även regionalt och lokalt. Detsamma gäller skogsödlan. Det område som kommer att tas i anspråk bedöms inte vara av vikt för upprätthållandet av en livskraftig population av vanlig groda eller av skogsödlan. Verksamheten bedöms därför inte påverka arternas bevarandestatus alls, varken lokalt, regionalt eller nationellt. Som framgår av avsnitt 7.1.1 i MKB:n görs samma bedömning för nattviol och blåsippan.

Vad gäller mnemosynefjäril har den och den värdväxt som fjärilen använder konstaterats inom det planerade verksamhetsområdet. Fyndet har dock endast gjorts inom en mycket liten del i områdets utkant. Som framgår av den bedömning som gjordes vid prövningen av detaljplanen bedöms inte det planerade verksamhetsområdet vara av betydelse för fjärilen och endast mycket få fynd av fjärilen har gjorts inom verksamhetsområdet. I och med att området främst består av skog eller nyligen avverkad skog, medan fjärilen är beroende av naturvårdsanpassat jordbruk och återkommande röjningsinsatser samt dessutom är mycket lokaltrogen, utgör verksamhetsområdet inget fortplantningsområde eller viloplats för arten. För att undvika att förbudet i artskyddsförordningen aktualiseras kommer inte Gryttjomsvägen att nyttjas eller breddas. Inte heller kommer några byggnader att uppföras i det område som skulle kunna vara av betydelse för fjärilen. I detta område kommer endast sådana åtgärder att vidtas som inte kan riskera att påverka fjärilen negativt. Detta kommer att säkerställas genom att området ska stängslas in under anläggningsskedet och att försiktighetsmått kommer att vidtas för att gynna fjärilen. Någon dispens behövs därför inte.

4.5.2 *Reservationsvis yrkande om dispens*

För det fall att mark- och miljödomstolen skulle anse att verksamheten kräver artskyddsdispens yrkar bolaget *reservationsvis* om dispens enligt 14 § artskyddsförordningen för de åtgärder och verksamheter som omfattas av ansökan.

Skälen för dispens kan sammanfattas enligt följande.

Det finns inte någon annan lämplig lösning

I EU-kommissionens vägledning om strikt skydd för djurarter av gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet från den 12 oktober 2021² anges att bedömningen av om det kan finnas någon annan lämplig lösning enligt EU-domstolens består av tre delar:

- Vilket problem eller specifik situation är det som måste åtgärdas?
- Finns det några andra lösningar?
- Om så är fallet, kommer de att åtgärda det problem eller den specifika situation för vilken undantaget begärs?

Avsikten med den planerade verksamheten är att möjliggöra en grön omställning av samhället genom en utfasning av förbränningsmotorer. Detta kommer att bidra till en minskning av utsläppen av koldioxid och på så sätt motverka klimatförändringarna. Det problem som ska lösas är att anodmaterial till batterier måste tillverkas. Naturlig grafit är en bristvara och kommer inte att räcka till för det stora behov som finns för att klara den pågående elektrifieringen av transportsektorn. Den naturliga grafitten är dessutom av sämre kvalitet än den som bolaget planerar att tillverka.

Produktion av artificiell grafit sker idag framför allt i Kina. Behovet av materialet är dock mycket stort inom både Sverige och Europa och de lokaliseringstudier som bolaget har genomfört visar att det saknas andra lämpliga platser att uppföra anläggningen på. Platsen är också detaljplanlagd för det avsedda ändamålet. Det är inte möjligt att uppföra anläggningen i området utan att det område som är av betydelse för fjärilarna berörs, vilket framgår tydligt av den planerade layouten för verksamheten. Layouten är dessutom anpassad för att i möjligaste mån undvika en påverkan på fjärilarna. Det saknas därför alternativ till den ansökta utformningen av verksamheten. Om dispens beviljas kommer det problem som ansökan avser att lösa att kunna lösas.

Dispensen kommer inte att försvåra upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos arternas bestånd i deras naturliga utbredningsområde

² Kommissionens tillkännagivande. Vägledning om strikt skydd för djurarter av gemenskapsintresse enligt habitatdirektivet. Bryssel den 12.10.2021 C(2021) 7301 final

Av EU-kommissionens vägledningsdokument framgår att denna bedömning bör göras i två steg. Först bestäms bevarandestatusen för populationen av en art i dess naturliga utbredningsområde och därefter bedöms effekten av dispensen på berörda populationer.

Mnemosynefjäril är visserligen rödlistad nationellt, men i just detta område finns ett av dess större bestånd. Det område som kommer att tas i anspråk bedöms inte vara av vikt för upprätthållandet av en livskraftig population av arten. Som har framgått av den nyligen genomförda prövningen av detaljplanen har det inte bedömts finnas någon mera stabil reproducerande förekomst av mnemosynefjäril inom verksamhetsområdet. Som mark- och miljödomstolen då konstaterade får arten anses vara i det närmaste beroende av ett naturvårdsanpassat jordbruk och återkommande röjningsinsatser medan verksamhetsområdet till övervägande del idag består av skogsmark och nyligen avverkad skog. Vidare framhöll domstolen att mnemosynefjärilen är mycket lokaltrogen och att verksamhetsområdet ligger längre ifrån den större stabila lokalen med fjärilar. Det har visserligen sedan detaljplanen prövades gjorts begränsade fynd av fjärilen inom verksamhetsområdet, men detta har enligt bolagets utredningar inte förändrat bedömning avseende områdets betydelse för fjärilen. Fynden innebär därför ingen förändring avseende områdets betydelse för fjärilen jämfört med den prövning som domstolen redan har gjort. Verksamheten bedöms därför inte påverka artens bevarandestatus alls, varken lokalt, regionalt eller nationellt.

Dispensen behövs av hänsyn till andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse

Som exempel på tvingande skäl med ett allt överskuggande allmänintresse nämns i både artskyddsförordningen och i art- och habitatdirektivet³ verksamheter eller åtgärder med social eller ekonomisk betydelse och projekt med betydelsefulla positiva konsekvenser för miljön. Den ansökt verksamheten kommer att medföra avsevärt minskade utsläpp av koldioxid. Den planerade verksamheten medför alltså avgörande positiva konsekvenser för miljön. Redan av det skälet behövs dispens av hänsyn till tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse.

Av kommissionens vägledning om artskydd framgår vidare att det ska vara fråga om ett allmänintresse. Eftersom praxis från EU-domstolen saknas hänvisar kommissionen till sin upplysning om förvaltning av Natura 2000-områden⁴, eftersom motsvarande bedömning ska göras enligt artikel 6.4 i art- och habitatdirektivet. I detta dokument nämns bland annat EU-domstolens avgörande i mål nr. C-182/10, i vilket domstolen fann att en byggnad som ska rymma ett företags centrala administration i princip inte anses utgöra en tvingande orsak som har ett väsentligt allmänintresse. I avgörandet framhöll domstolen även att det intresse som kan motivera genomförande av en plan eller ett projekt i den mening som avses i artikel 6.4 i art- och habitatdirektivet

³ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter

⁴ Upplysningar från Europeiska unionens institutioner, byråer och organ. Europeiska kommissionen. Förvaltning av Natura 2000-områden. Bestämmelserna i artikel 6 i habitatdirektivet (92/43/EEG) (2019/C 33/01)

ska vara både allmänt och väsentligt, vilket innebär att detta intresse är av sådan betydelse att det ska vägas mot syftet att bevara livsmiljöer samt vilda djur och växter. Det ska alltså göras en avvägning mellan behovet av projektet och den påverkan det kommer att medföra på skyddade arter.

I vägledningen hänvisar kommissionen vidare till begreppet ”tvingande hänsyn” som infördes av EU-domstolen som ett undantag till principen om fri rörlighet för varor. Som tvingande hänsyn som kan motivera nationella åtgärder som begränsar den fria rörligheten har domstolen erkänt folkhälsa och miljöskydd samt berättigade målsättningar för den ekonomiska eller sociala politiken. Som exempel på vad som anses vara tvingande orsaker som har ett väsentligt allmänintresse nämns att domstolen har slagit fast att bevattnings- och dricksvattenförsörjning, i ett avgörande där ett projekt skulle genomföras av regionen Thessalien i Grekland, är ändamål som uppfyller dessa krav och därför kan motivera att ett avledningsprojekt genomförs, om andra alternativ saknas (mål nr. C-43/10).

När det gäller frågan om vilken typ av verksamheter som kan motivera en dispens kan vägledning även hämtas från de synpunkter som har lämnats av EU-kommissionen då medlemsstater har avsett att tillämpa artikel 6.4 i art- och habitatdirektivet.⁵ Som exempel på projekt som har ansetts utgöra ”andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse” kan bland annat nämnas ett flertal olika infrastrukturprojekt som en ny järnvägsbro som ansågs vara viktig för järnvägstrafiken i Tyskland, fördjupning av floden Donau inom ett visst område för att möjliggöra fortsatt och utökad fartygstrafik på floden, en ny järnvägsförbindelse till en ny järnvägsstation i Stuttgart som skulle förbättra både den regionala tågtrafiken och långdistanstrafiken, breddning av en befintlig motorväg samt utbyggnad av en flygplats. Ytterligare projekt som har ansetts uppfylla kraven är en ny bilfabrik som ansågs vara av nationell och regional ekonomisk betydelse, en ny damm i syfte att skapa en vattenreservoar för att tillgodose behov av vatten för jordbruk, industri och dricksvatten och som ansågs vara av lokal och regional betydelse samt utbyggnaden av en flygplansfabrik av mycket stor regional ekonomisk betydelse och av vikt för den europeiska flygplansindustrin. Ett projekt som av kommissionen inte ansågs motsvara kraven var en plan för ett nytt industriområde som skulle vara av regional betydelse. Enligt kommissionen hade möjliga alternativ inte utretts tillräckligt och den omständigheten att platsen var lämplig av skattemässiga skäl kunde inte vägas in i bedömningen eftersom det var en fråga som medlemsstaten kunde hantera på annat sätt.

Vid bedömningen av om dispensen behövs av hänsyn till andra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse är det tydligt av både EU-domstolens praxis och kommissionens vägledningar att det görs en samlad bedömning där hänsyn även tas till om det finns någon annan

⁵ https://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/management/opinion_en.htm

lämplig lösning och vilken påverkan som verksamheten bedöms ha på skyddsintresset. Vidare är det tydligt att verksamheter av stor regional betydelse kan uppfylla kraven.

Svensk praxis avseende tillämpningen av artskyddsförordningens dispensbestämmelser är mycket begränsad. Det finns dock underrättsavgöranden från framför allt Mark- och miljödomstolen i Umeå där domstolen har tagit ställning till vilka typer av verksamheter som kan anses utgöra tvingande skäl som har ett allt överskuggande allmänintresse. Som exempel kan därvid framhållas att en järnmalmgruva, en koppargruva och ett stålverk har ansetts uppfylla kriteriet.⁶ Vad gäller domen som medgav tillstånd för stålverket framhölls särskilt att verksamheten skulle bidra till både de svenska och europeiska klimatmålen ska kunna nås.

Motsvarande bedömning måste gälla även denna verksamhet. För att det ska vara möjligt att nå klimatmålen måste utsläppen från transportsektorn minska avsevärt. För att kunna uppnå detta måste en stor del av fordonsflottan elektrifieras och det är inte möjligt utan produktion av batterier. Det anodmaterial som bolaget avser att tillverka kommer att vara en del av denna process. Eftersom artificiell grafit inte tillverkas i Sverige eller Europa kommer den planerade verksamheten, genom att alla råvaror kommer att härröra från Europa, att starkt kunna bidra till att hela batterikedjan kommer att finnas representerad i denna del av världen. Bolagets verksamhet måste därmed anses behövas av tvingande skäl med ett allt överskuggande allmänintresse.

4.6 16 kap. miljöbalken

Enligt 16 kap. 6 § miljöbalken kan tidigare dokumenterad misskötsel av allvarligt slag påverka förutsättningarna för att meddela tillstånd. Bolaget gör gällande att det inte föreligger någon sådan omständighet som avses i bestämmelsen.

5 Särskilt beträffande vattenverksamheten

5.1 Rådighet

Som en följd av de markarbeten som behövs kommer vattenverksamhet i form av grundvattenbortledning samt omledning av Torsbodabäcken att behöva utföras. Grundvattenbortledning kommer att ske inom fastigheterna Torsboda 1:10 och omdragning av bäcken kommer att ske inom fastigheterna Torsboda 1:10, Torsboda 5:9 och Gryttjom 2:7.

För de planerade åtgärderna har bolaget erhållit rådighetsmedgivande från fastighetsägarna, bilaga E.

⁶ Mark- och miljödomstolen i Umeås avgörande 2022-12-01 i mål nr M 2090-19, 2021-04-29 i mål nr M 2572-18 respektive 2022-07-01 i mål nr M 3358-21

5.2 Inverkan på enskilda fastigheter

Utöver fastigheterna inom verksamhetsområdet bedöms det planerade projektets vattenverksamhet inte påverka några andra fastigheter.

Några för bolaget kända rättighetshavare finns inte.

5.3 Ersättning till sakägare

Bolaget bedömer att verksamheten inte medför någon beaktansvärd påverkan på motstående intressen, som skulle ge rätt till skade- eller intrångsersättning enligt 31 kap. miljöbalken. Skulle verksamheten ändå visa sig medföra skador på någon fastighet, eller för någon rättighetshavare, bör frågan om ersättning hanteras enligt reglerna om oförsedd skada.

Eftersom den planerade vattenverksamheten inte bedöms medföra några skador i omgivningen bör tiden för anmälan av anspråk på oförsedd skada bestämmas till minimitiden, d.v.s. fem år räknat från arbetstidens utgång.

5.4 Avgift för prövning m.m.

Enligt bolagets beräkningar kommer kostnaden avseende den ansökta vattenverksamheten att uppgå till ca 3 miljoner kr. Prövningsavgiften enligt 3 kap. 4 § förordningen om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken uppgår således till 15 000 kr.

6 Kontroll

Bolaget kommer att kontrollera verksamheten enligt tillämpliga bestämmelser om egenkontroll. Kontrollprogrammet kommer tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten, se villkorsförslag 11.

7 Samråd

Denna ansökan har föregåtts av ett samrådsförfarande enligt 6 kap. miljöbalken. En samrådsredogörelse bifogas, underbilaga C10 till MKB:n. Vad som framkommit vid samråden har beaktats vid utformningen av projektet samt upprättandet av MKB:n och denna ansökan.

8 Tidplan m.m.

8.1 Bolagets tidplan

Tack vare den gröna omställning som nu pågår i samhället har efterfrågan på batterier till elbilar ökat markant, vilket innebär att efterfrågan är mycket stor även på den artificiella grafit som bolaget avser att producera. De potentiella kunder som bolaget redan nu för diskussioner med är i stort behov av dessa produkter så snart som möjligt. Det innebär att produktionen skulle behöva påbörjas så snart det bara går. En risk är annars att de batteritillverkare som skulle köpa bolagets produkter annars beslutar sig för att köpa dessa från andra leverantörer. Därmed kommer efterfrågan på bolagets produkter att minska. Om den artificiella grafitten köps från andra delar av världen istället för från Sverige kommer det att medföra en betydande negativ miljöpåverkan.

För att inte förlora värdefull tid skulle bolaget behöva påbörja uppförandet av anläggningen inom kort. PTL har därför yrkat att domstolen meddelar s.k. byggnadsdom. Skälen för dessa utvecklas i avsnitt 8.2 nedan. Vidare planerar PTL att i så stor utsträckning som möjligt genomföra icke tillståndspliktiga markarbeten inom kort.

Ytterligare ett skäl till att arbetena skulle behöva påbörjas med kort varsel är att Trafikverket kommer att vara beroende av den väg som ska anläggas inom området när myndigheten bygger om trafikplatsen vid väg E4 i anslutning till anläggningen. Att denna ombyggnad underlättas är av stor betydelse för bolaget eftersom väg E4 kommer att nyttjas för bolagets transporter, men även ur samhällssynpunkt är det angeläget att arbetena med väg E4 kan ske så smidigt som möjligt med hänsyn till vägens mycket stora betydelse för trafiken.

PTL vill också framhålla att det har tagit förhållandevis lång tid från den att samrådet genomfördes till dess att ansökan lämnas in. Skälet till det är att bolaget har velat säkerställa att ansökan innehåller allt nödvändigt underlag för att möjliggöra en snabb men ändå fullständig prövning. Bolaget hemställer därför om en skyndsam handläggning och att domstolen upprättar en tidplan för handläggningen redan i samband med att ansökan kungörs. Enligt bolagets uppfattning bör ansökan kunna kungöras utan föregående kompletteringsrunda. Anstånd bör endast beviljas i undantagsfall och då med så kort tid som möjligt.

8.2 Skäl för byggnadsdom

Av den senaste syntesrapporten från FN:s klimatpanel, IPCC, i mars 2023 framgår att klimatet förändras snabbare än vad forskningen tidigare har visat. Med dagens utsläppstakt kommer Parisavtalets mål om 1,5 graders temperaturhöjning att passeras inom tio år, dvs. tio år tidigare än vad man tidigare har trott. IPCC menar att utsläppen måste minska med minst 43 procent till 2030 för att 1,5-gradersmålet ska kunna nås. Det är därför mycket angeläget att snarast möjligt genomföra de åtgärder som behövs för att bidra till en grön omställning av samhället som helhet.

För att det ska vara möjligt att nå detta mål kommer utsläppen från just transporter att behöva minska snabbare än övriga sektorer, se avsnitt 3.1 i MKB:n. Av detta skäl är en snabb elektrifiering av fordonsflottan helt nödvändig. Tillverkning av artificiell grafit är en avgörande del av den batterikedja som behövs för att möjliggöra denna elektrifiering. PTL har redan täta kontakter med batteritillverkare och dessa ställer höga krav på så snabb leverans som möjligt. Den planerade verksamheten kommer därför att vara väsentlig för den omställning av samhället som krävs för att motverka klimatförändringarna. Att tillåta verksamheten på just denna plats kommer även att stärka Sveriges och Europas möjlighet att leda denna utveckling och minska beroendet av produktion i andra delar av världen. Det bör även framhållas att artificiell grafit, som till skillnad mot naturlig grafit inte är en ändlig resurs, har betydande kvalitets- och miljömässiga fördelar jämfört med naturlig grafit.

Den produktion som planeras kommer visserligen att medföra visst utsläpp av koldioxid. Betydelsen av dessa utsläpp måste emellertid ställas i relation till de minskade utsläpp som användningen av den artificiella grafiten i batteritillverkningen kommer att medföra, särskilt eftersom den energi som behövs för produktionen huvudsakligen kommer att vara fossilfri. Som framgår av avsnitt 4.8.5 i MKB:n bedöms de sammantagna utsläppen reduceras väsentligt.

Bolaget avser även att så snart det är tekniskt möjligt ersätta den fossila råvaran i produktionen med biobaserade råvaror. De mycket höga tekniska krav som ställs på produkterna inom batteriindustrin innebär att det i dagsläget inte är möjligt att framställa artificiell grafit från biobaserade råvaror, men enligt bolagets bedömningar går den tekniska utvecklingen i detta avseende så snabbt att det bör vara möjligt att göra inom ett antal år. Bolaget avser därför att så snart det bedöms vara möjligt ställa om produktionen så att all råvara ska vara biobaserad. Om den planerade anläggningen får uppföras kommer det att kunna bidra till en snabbare omställning till tillverkning av artificiell grafit från förnybara råvaror eftersom tillverkningsprocessen kommer att vara likartad.

Som utvecklas nedan och i MKB:n kommer verksamheten att få högsta möjliga miljöprestanda. Följande kan nämnas redan här.

- Utsläppen till luft kommer att vara små jämfört med andra liknande anläggningar och innehålla tillämpliga BAT-AEL. Bolaget åtar sig också sig att utreda möjligheten att reducera utsläppen ytterligare.
- Inget processvatten kommer att uppkomma. Endast små mängder vatten kommer att släppas ut från kylsystemet och detta utsläpp bedöms inte medföra någon påverkan.
- Verksamheten kommer att uppfylla Naturvårdsverket riktlinjer för buller från nyetablerad industri.
- Verksamhetens närhet till E4:an och hamnar är mycket fördelaktig ur ett transportperspektiv och det innebär att påverkan från transporter blir begränsad.

Även i övrigt kommer befintliga och planerade anläggningar att vara mycket effektiva ur miljösynpunkt.

Som framgår av ansökan och MKB:n kommer verksamheten inte att medföra att någon miljö kvalitetsnorm överskrids eller äventyra uppnående av gällande normer. Inte heller bedöms verksamheten medföra någon negativ påverkan på mnemosynefjärilen. Det torde enligt bolagets mening inte kunna sättas i fråga att den ansökta verksamheten är tillåtlig.

Bolaget har en mycket ambitiös tidplan för projektet. Avsikten är att verksamheten ska påbörjas under 2025, vilket innebär att ett verkställbart tillstånd behövs under 2024. Byggnadsarbeten kommer att påbörjas snarast möjligt. Markarbeten som inte omfattas av tillståndsplikten kan PTL komma att påbörja innan tillstånd har beviljats genom att dessa anmäls för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. Markarbeten och konstruktionsåtgärder kommer även att kräva mark- respektive bygglov, vilka kommer att sökas separat inför byggstart.

De investeringar som krävs för projektet är mycket omfattande (totalt ca 16 miljarder kr), vilket ställer stora krav på alla projektled. Även tillståndsprövningen enligt miljöbalken utgör ett projektled som är en förutsättning för projektets genomförande.

Den utrustning som behövs för den planerade verksamheten har delvis långa leveranstider, vilket innebär att hela projektets tidplan kan förskjutas om tillståndsprövsprocessen försenas. En tidplaneförskjutning är riskabel och kan medföra att investeringarna inte kan genomföras. Bolaget har därför valt att ansöka om ett s.k. byggnadstillstånd. Om mark- och miljödomstolen bedömer att ett drifttillstånd med villkor kan meddelas senast under tredje kvartalet 2024, har dock bolaget ingen invändning mot en sådan handläggning.

För att underlätta handläggningen och tydliggöra bolagets långtgående miljöambitioner föreslås ambitiösa villkor och prövotidsförordnanden i ansökan. Bolaget har så långt möjligt följt de synpunkter som har framkommit under samrådet.

Bolaget hänvisar till skälen för dåvarande Miljööverdomstolens dom 2003-10-13, mål M 9421-02, rörande Skandinaviska Raffinader AB Scanraff i Lysekil där det bl.a. anges att tillståndsmyndigheten vid en tillåtighetsprövning enligt 22 kap. 26 § miljöbalken ska pröva vilka anläggnings- eller byggnadsåtgärder som bör få vidtas och precisera dessa i tillståndet. Arbetena får enligt Miljööverdomstolen inte omfatta reningsanordningar eller processteknik som kan påverka den slutliga prövningen. Bolaget har därför begränsat yrkandet om byggnadstillstånd i enlighet härmed.

Eftersom den del av den ansökta verksamheten som avser vattenverksamhet kommer att behöva genomföras i anläggningsfasen omfattar yrkandet om byggnadstillstånd även ansökta vattenverksamheter samt ansökan om biotopskyddsdispens och reservationsvis artskyddsdispens, jfr Mark- och miljödomstolen vid Umeå tingsrätts deldom 2022-07-01 i mål nr. M 3358-21. En sådant tillstånd med biotopskyddsdispens och eventuell artskyddsdispens bör förenas med villkorsförslag 1, 4, 9, 10 och 12.

En byggnadsdom utformad huvudsakligen i enlighet med bolagets yrkande har meddelats för verksamheten vid SCA Östrand av dåvarande Miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt genom dom 2010-03-17 i mål nr. M 1718-09, och av Mark- och miljödomstolen vid Östersunds tingsrätt

för verksamheten vid SCA Ortviken genom dom 2020-07-03 i mål nr. M 3780-19. Se även Mark- och miljödomstolens vid Vänersborgs tingsrätt dom 2014-09-15 i mål nr. M 683-14, ang. Värö bruk (sulfatmassafabrik), Miljödomstolens vid Umeå tingsrätt dom 2009-06-16 i mål nr. M 2145-08, beträffande SCA Obbolas indunstningsanläggning respektive Miljödomstolens vid Nacka tingsrätt dom 2008-06-02 i mål nr. M 453-08, ang. Avesta Jernverk. Kopior av ovan nämnda domar kan ges in på begäran.

Sammantaget finns det enligt bolagets mening överväldigande skäl för att avgöra frågan om den ändrade verksamhetens tillåtlighet i särskild dom och meddela byggnadstillstånd enligt bolagets yrkande.

8.3 Skäl för verkställighetsförordnande

Bolaget yrkar att mark- och miljödomstolen förordnar att tillståndet alternativt byggnadsdomen får tas i anspråk även om aktuell dom inte har vunnit laga kraft. Skälet är att det är mycket angeläget att den angivna tidplanen kan hållas och att arbeten måste komma i gång för att detta ska kunna ske. Bolagets utredningar visar att den påverkan som verksamheten kommer att medföra är så begränsad att verkställighetsförordnande kan beviljas.

8.4 Igångsättningstid m.m.

Erfarenhetsmässigt kan den ekonomiska utvecklingen och eller upphandlingsförfarandet påverka tidplanen, varför bolaget begär en igångsättningstid för den miljöfarliga verksamheten om sju år.

Arbetstiden bör bestämmas till fem år.

9 Övrigt

Verksamheten omfattas inte av lagen (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor.

En statusrapport bifogas, se bilaga D.

Besked om lämplig lokal för huvudförhandling lämnas senare vid behov.


Som aktförvarare föreslås registrator Mattias Bouvin, Timrå kommun, Kömangatan 14, 861 82 Timrå, tel: 060-163331.

Kontaktperson hos bolaget är Suki Wang, region manager, e-post: suki.wang@putailai.eu.

Som ovan
Putailai (Singapore) Pte. Ltd., genom



Olof Hasselberg
(enligt fullmakt)



Victoria Viklund
(enligt fullmakt)

BILAGOR

- A. Kartbild över vattenverksamheten
- B. Teknisk beskrivning
- C. Miljökonsekvensbeskrivning
- D. Statusrapport
- E. Gällande detaljplan
- F. Rådighetsmedgivande